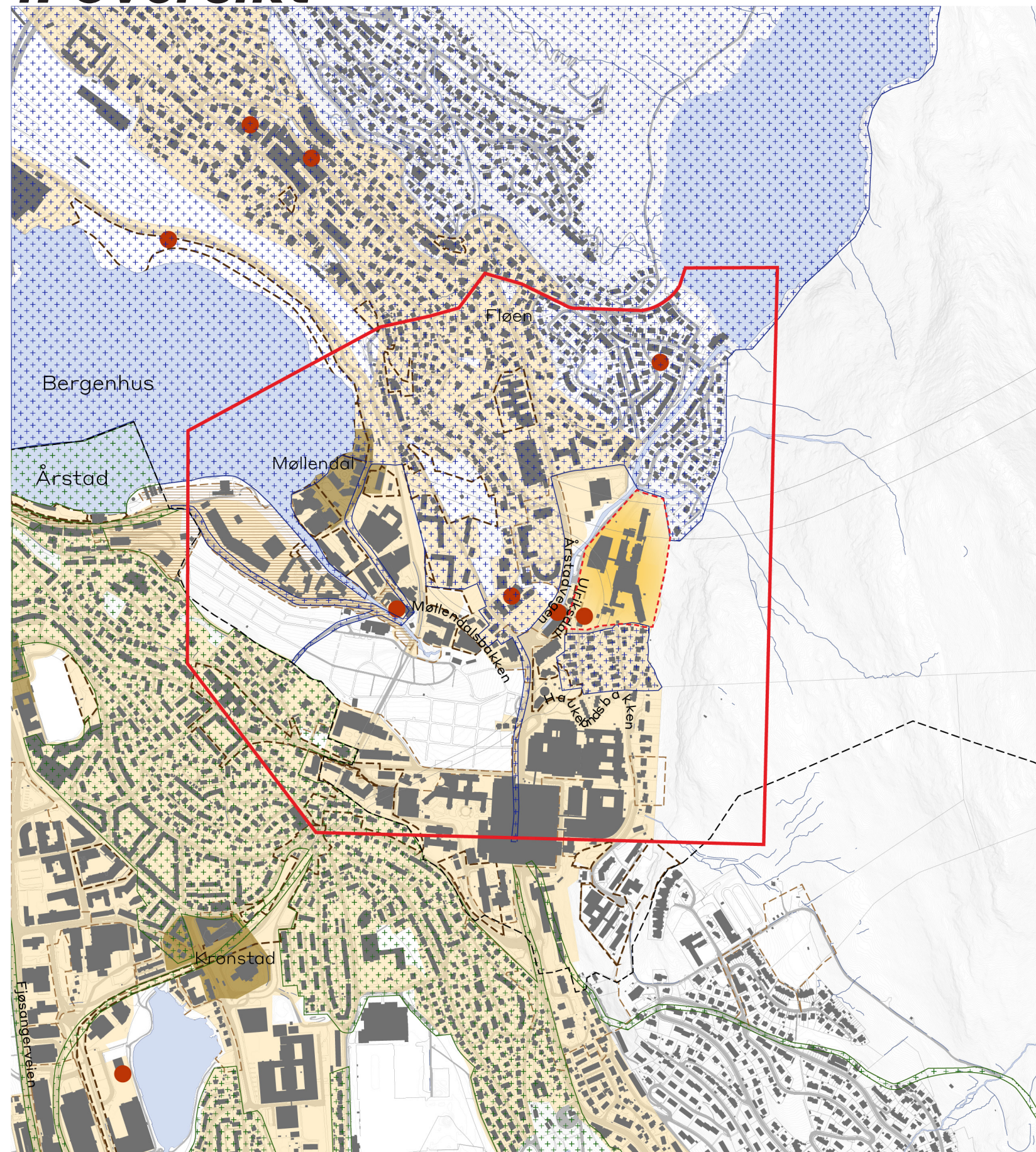

Stedsanalyse for **Haraldsplass**

06.05.2025 | Holon Arkitektur

1. Oversikt

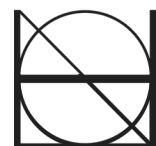
Områdets tilknytning til nærliggende miljø

Planområdet ligger i Bergenhus bydel, i tilknytning til delområdene Møllendal og Fløyen. Området ligger i tilkobling til Haukeland Sjukehus og Ulriken, samt boligområdet og elveløpet ved Svartediket som avgrenser området. Anbefalingsområdet, som er aktuelt for prosjektet, ligger i området for Haraldsplass sjukehus, på en hylle i terrenget. Påvirkningen på omkringliggende arealer vil være synlig, men i mindre grad ettersom anbefalingsområdet ligger i den høyere delen av Bergenhus. Analyseområdet avgrenses til arealene mellom Haukeland, Møllendal og Svartediket, hvor ny utvikling vil være synlig.

Planområdet ligger byfortettingssonen til Bergen, og i nærheten av sentrumskjernen i Møllendal. Området avgrenses av to boligområder i Ulriksdal og Svartediket.

- Planområdet
- Analyseområdet
- Anbefalingsområdet
- Bydelsgrense
- Byfortettingssone (KPA 2018)
- Sentrumskerne (KPA 2018)
- Pågående planer
- Nyere vedtatte planer
- Pågående prosjekter
- Hensynssone kulturmiljø Årstad (KPA 2018)
- Hensynssone kulturmiljø Bergenhus (KPA 2018)

HOLON

1:10 000

2. Landskap og historie

Fjellhulle og bratt terreng

Planområdet ligger ved grensen mot Ulriken fjellet, med utsikt mot Store Lungegårdsvannet og Svartediket. Flere høydebarrierer og elveløp skiller området fra omkringliggende bebyggelse, og danner en egen hulle for Haraldsplass i terrenget. Mye terreng og vann i åpne og lukkede vassdrag skaper flere partier med aktsomhetssoner for flom, også tilknyttet planområdet. Området grenser også til en sone med fare for skred fra Ulriksfjellet, som er viktig å ta hensyn til ved videre arbeid.

Haraldsplass som ligger høyt i terrenget. Haukeland skole, KMD og Universitetet i Bergen er med på å gi lokale landemerker og orienteringspunkter rundt om i terrenget. Flere kulturminner og miljø, også innenfor planområdet, er med på å gi området en karakter og veiledende strukturer. Videre befinner den historiske linjen for Bergensbanen seg i nær tilknytning til området i lavere terreng.

- Planområdet
- Kotelinjer
- Fallretning
- Utsiktspunkt
- Landemerke / Orienteringspunkt
- Viktig lokalt høydedrag
- Viktig landskapsrom
- Skrent / Høydebarriere
- Fare for skred
- Vassdrag, elv, innsjø
- Aktsomhetsområde for flom
- Potensiell vannvei
- Lukket vannvei
- Viktige historiske sammenhenger og identitetsbærende elementer
- Historisk strandlinje
- Kulturminner - lokaliteter, fredete bygg og enkeltminner
- Historisk veifar og jernbane traséer

3. Byrom og målpunkt

Store blågrønne byrom med bredt helsetilbud

Planområdet er omkranset av store blågrønne byrom, tilgjengelighet til fjell og natur og en god utsikt over Bergen. Haraldsplass er allerede et eksisterende sykehus i Bergen, og ligger godt plassert i et helseområde, omkranset av legesenter, sykehus, universitet og sykehjem.

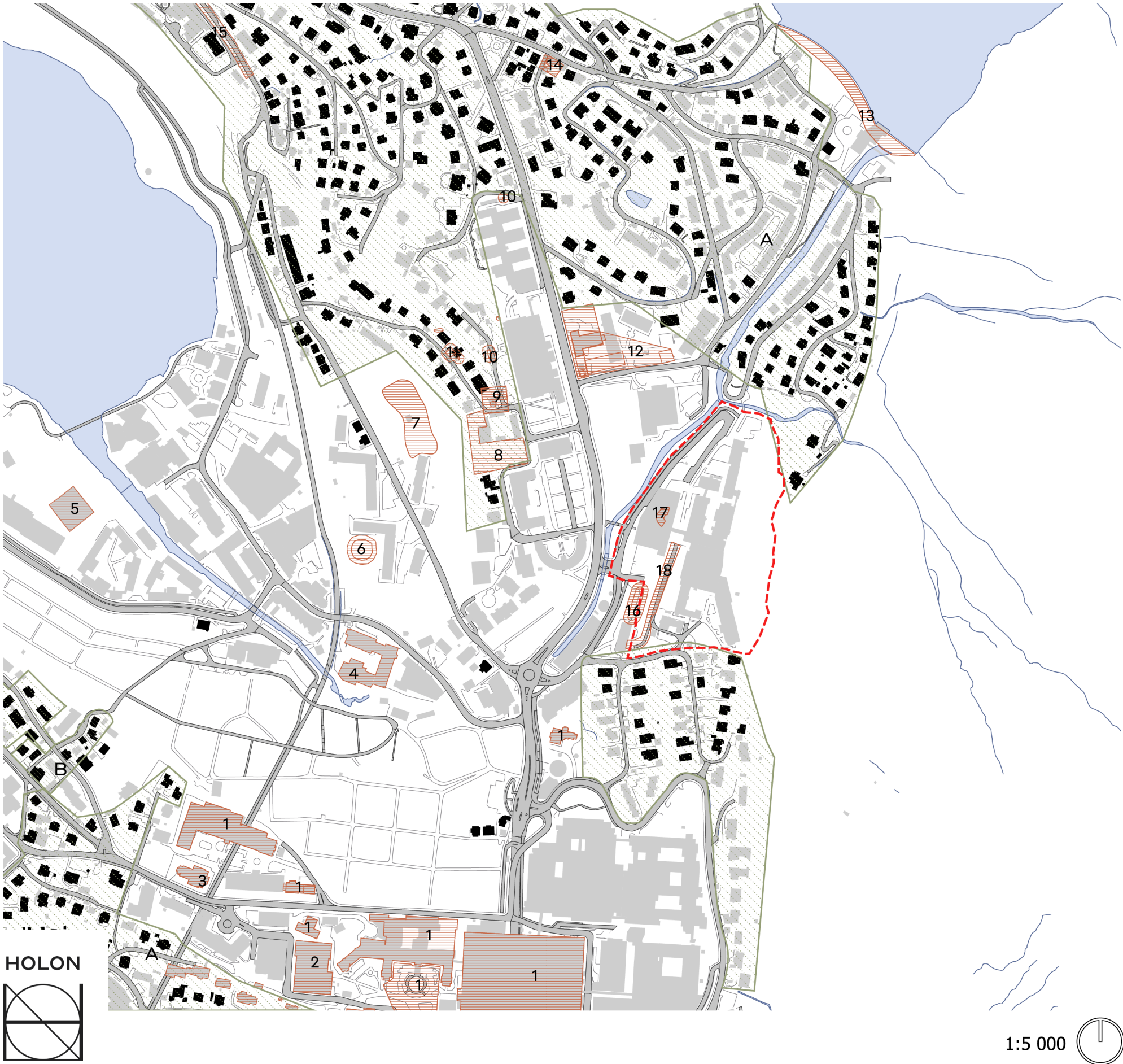
Området er tilknyttet gode gang- og sykkelforbindelser inn mot byen, og i tilknytning til fjellområdene rundt. Flere viktige byrom i tilknytning til planområdet synliggjør områdets sentrale plassering. Videre er det god tilgjengelighet til området med sentrale busstopp rett ved planområdet, samt også bybane litt lenger nede i terrenget.

Sterkt hellende terreng, gjerder og bebyggelsesstrukturer skaper hindringer for ferdsel i området.

- Planområdet
- Gang- /sykkelforbindelser
- Turstier
- Viktige byrom (plasser, allmenninger, torg, mm.)
 - 1. Gravplasser
 - 2. Lekeplasser
 - 3. Sportsplasser
 - 4. Plasser/torg
- Bybaneholdeplass/ Bussholdeplass
- Skole, barnehage, idrett, helse og kulturtilbud
 - 1. Karusellen barnehage
 - 2. VID vitenskapelige høgskole
 - 3. Haukeland skole
 - 4. Bergen Byarkiv
 - 5. Nubben barnehage
 - 6. Signo Konows senter sykehjem
 - 7. Alrek Helseklynge
 - 8. Universitetet i Bergen
 - 9. Alrekstad skole
 - 10. Fløenbakken barnehage
 - 11. Fakultet for kunst, musikk og design, UiB
 - 12. Kronstad oppveksttun
 - 13. Kronstad skole og barnehage
 - 14. Kronen barnehage
 - 15. Årstad kirke
 - 16. Helse Bergen Hf Hunstad barnehage
- Publikumsrettet virksomhet og stor arbeidsplass
- Blågrønne byrom
- Fysisk barriere for ferdsel
- Aktive førsteetasjer

4. Bebyggelse

Småhus blant næringsbebyggelse

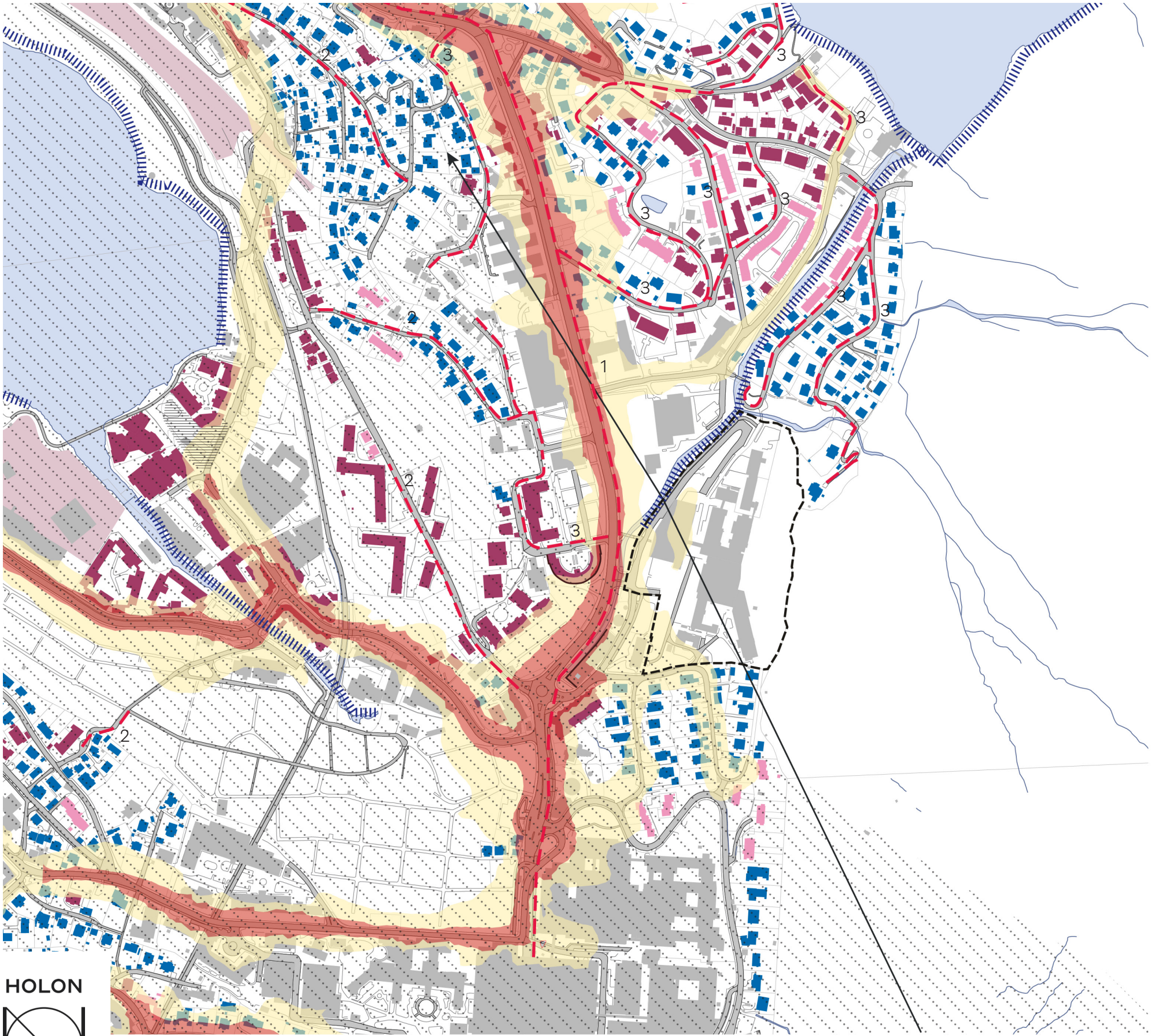
Området deles i 2 etter byutvidelsen som skjedde i 1915, og bærer derfor preg av mye småhusbebyggelse med stor avstand mellom. De store helsebyggene i området, sammen med universitetet, er med på å skape en variert og identitetsbærende struktur til området, med stor grad av variasjon i bygningstyper, funksjon og høyder. Mye bebyggelse har kommet etter 1944, spesielt næringsbebyggelsen og området ned mot Møllendal, som har blitt et nytt nærsentrum i Bergen.

Området har stor grad av verneverdige og fredete kulturminner, som finnes rundt om i avgrensningen. Innenfor planavgrensningen finnes også en verneverdig treallé, som leder opp til bebyggelsen og gjennom parkområdet innenfor Haraldsplass.

- Planområdet
- Delområder ut ifra bebyggelsesstruktur, bygningstyper og andre viktige identitetsbærere
 - A. Villa og frittliggende bebyggelse
 - B. Selvgrodd bebyggelse
 - C. Hagebystruktur
- Verneverdige og fredete kulturminner
 - 1. Haukeland Sjukehus
 - 2. Haukeland Sjukehus - fredet kulturminne
 - 3. Årstad Kirke
 - 4. Tekniske og industrielle kulturminner registrert av byantikvaren
 - 5. Krigsminne - Møllendalsveien 42b, Betongstøperi
 - 6. Gravhaug - Årstad - Fetts fk. 2
 - 7. SEFRAK registrert bygning
 - 8. Ålrekstad bygg og hage element
 - 9. Årstad Middelalderske kirkegård
 - 10. Årstad Odontologen
 - 11. Årstadgeilen 14
 - 12. Hovedkvarter for hærens infanteridivisjon, Statsarkivet
 - 13. Svartediket
 - 14. Kalvedalen gård
 - 15. Kalfaralleen
 - 16. Hustuft - Årstad Lok 1.
 - 17. Kanonstilling ved Haraldsplass
 - 18. Haraldsplass, Diakonissehusets klinikk alle

- Bebyggelse før og etter 1944
- Balanse mellom bolig og næring

5. Bo- og bomiljø

Blanding av småhus og næring

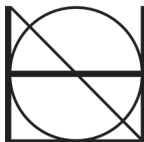
Årstadveien med høy ÅDT og mye trafikkstøy fra veien deler området i to deler over og under veien. Store deler av terrenghyllene opp mot Ulriken har gitt plass til større infrastrukturelle områder som Haukeland sjukehus, Haraldsplass, universitetet og helsetun. Resten av området preges av en spredt småhusbebyggelse med områder med blokk- og leilighetsbygg mot Svartediket og Møllendal. Det finnes også noen rekke- og kjedehus innimellom.

Planområdet ligger på grensen mot faresonen for luftkvalitet i gul sone, og grenser mot det sterkt hellende terrenget ned mot bekkeløpet fra Svartediket.

Flere veier i området har manglende fotgjengerfelt eller bratte stigninger /sterkt trafikkerte veier for gående og syklende.

- Planområdet
- Gul støysone
- Rød støysone
- Faresone - luftkvalitet i gul sone
- Ikke akseptabel forurensning og behov for tiltak
- Hovedvindretning
- Trafikal utfordring for gående eller syklister
 - 1. Gang-/sykkelvei langs sterkt trafikkert vei
 - 2. Bratt stigning
 - 3. Manglende fotgjengerfelt
- Mindre attraktive byrom
- Lukket fasade
- Utilgjengelig vannkant
- Bolityper og størrelser
 - Ene- og tomannsbolig (villa)
 - Rekke- og kjedehus
 - Blokk- og leilighetsbygg
- Soloppgang og -nedgang ved jevndøgn
 - Opp: 10:43 / ned: 17:59

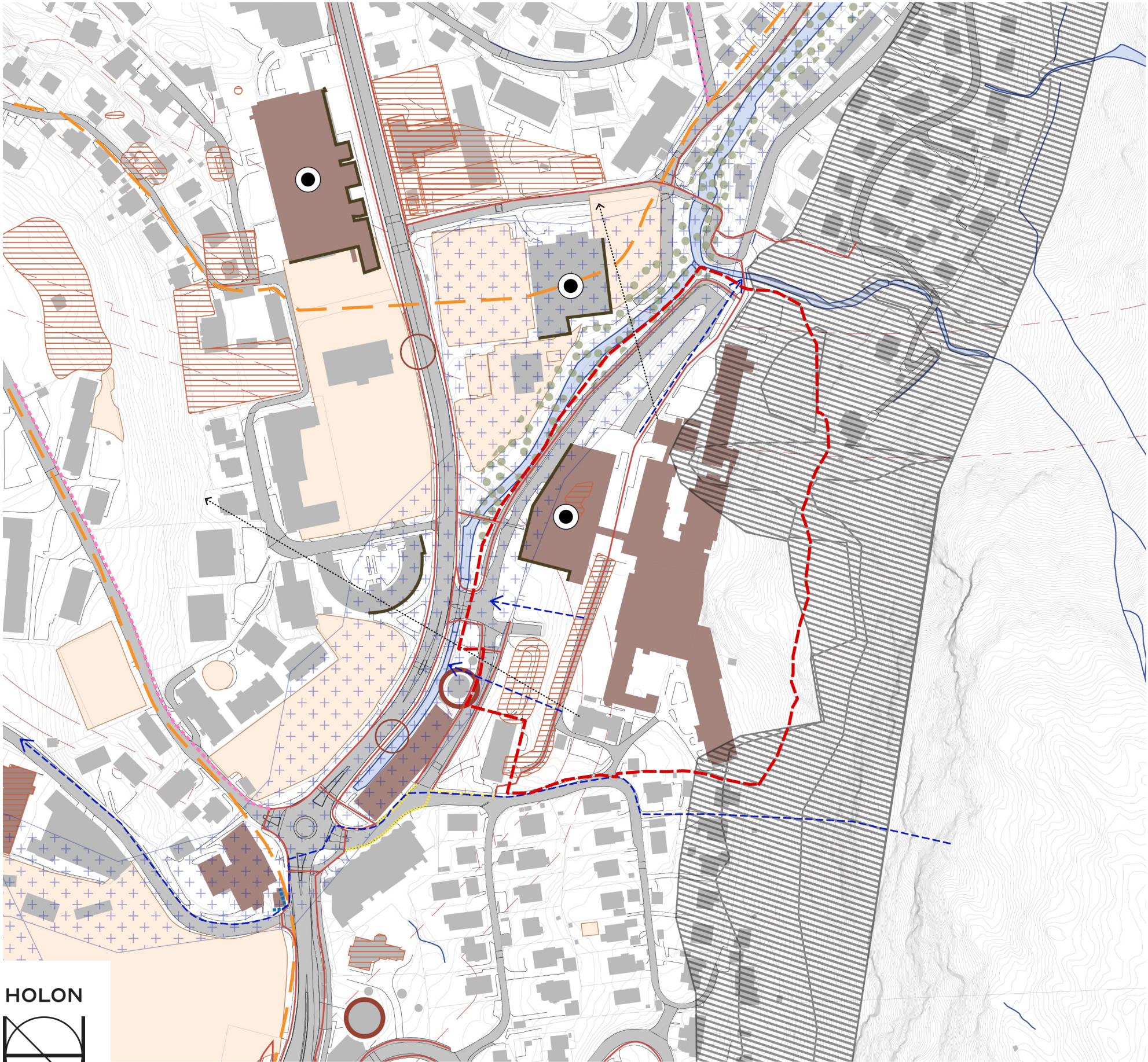
HOLON

1:5 000

6. Sammenstilling

1:2 500

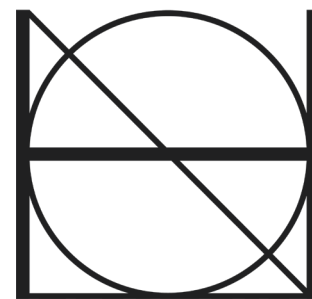
Naturfarer og byrom

Området ligger i direkte tilknytning til Haukeland Sjukehus bybanestopp, med utgang til Haraldsplass. Bebyggelsen i seg selv, samt flere nærtliggende bygg, fungerer idag som viktige orienteringspunkt rundt om i området. Videre finnes det viktige kulturminner og bevaringsverdige områder i og rundt planområdet. Fremtidig struktur og utforming av området bør støtte opp under tomtens sentrale plassering til helseområdet rundt, kollektivknutepunktet og visuelle og tilgjengelige koblinger til og gjennom området.

Utforming av tomten bør sikre trygge flomveier og drenering, slik at vannet ledes til tilknyttede blågrønne byrom. Planområdet bør kobles sammen med eksisterende byrom, og tilrettelegge for sterke koblinger til tilgrensende blågrønt byrom som åpner mulighet for mye fin utsikt.

- Planområdet
- Gang-/sykkelforbindelser
- Historiske veifar og jernbanetraséer
- Landemerke eller orienteringspunkt
- Bybaneholdeplass / Bussholdeplass
- Kulturminner og bevaringsverdige områder
- Skredutsatte områder
- Aktsomhetsområde for flom
- Viktige blågrønne byrom
- Viktige byrom (plasser, allmenninger, torg mm.)
- Publikumsrettet virksomhet eller stor arbeidsplass
- Aktive førsteetasjer
- Viktige fasader og byromsvegger
- Ønsker for undersøkelse og vurdering
- Siktlinjer som bør styrkes
- Nye forbindelser
- Gate med oppgraderingsbehov for gående
- Potensiell sikring av flomvei

HOLON

Mai 2025